

ชื่อเรื่อง พัฒนาทักษะการอ่านโน้ตดนตรีไทยของนักเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในวิชาสุนทรียศาสตร์ (ดนตรีไทย)

ชื่อผู้วิจัย นางสาวกัญฉณัจจ์ วัจนรัตน์กุล

สอนวิชา สุนทรียศาสตร์ รหัสวิชา 15102

ปีการศึกษา 2565

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ดนตรีไทยเป็นศิลปะของไทยแขนงหนึ่งที่มีการสืบทอดมาอย่างยาวนาน มีความผูกพันกับวิถีชีวิตของ คนไทยอย่างแนบแน่น ทำให้เกิดความเชื่อและขนบธรรมเนียมปฏิบัติหลายอย่าง การปฏิบัติดนตรีไทยชนิดใด ก็ตามในเบื้องต้นผู้ฝึกปฏิบัติต้องศึกษาเกี่ยวกับส่วนประกอบของเครื่องดนตรี การปฏิบัติเครื่องดนตรี โน้ตเพลงสำหรับฝึกปฏิบัติ รวมทั้งต้องศึกษารูปแบบการบรรเลงและการขับร้องดนตรีไทย ตลอดจนเกณฑ์การ ประเมิน ทักษะทางดนตรีของตนเอง หลังจากการฝึกปฏิบัติดนตรีไทย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาทักษะ ทางดนตรีของตนเอง ต่อไป การอ่านโน้ตดนตรีไทยมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติเครื่องดนตรีหรือการบรรเลงบทเพลงต่างๆ การสอนรายวิชาสุนทรียศาสตร์(ดนตรีไทย)ของผู้วิจัย พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 บางคนยังไม่มี ความเข้าใจ ทำผู้เรียนไม่สามารถอ่านโน้ตดนตรีไทยได้อย่างถูกต้อง ตามจังหวะและทำนอง ทำให้ไม่สามารถ บรรเลงเครื่องดนตรีได้ซ้าลง ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาพัฒนาทักษะการอ่านโน้ตดนตรีไทยของนักเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในวิชาสุนทรียศาสตร์ (ดนตรีไทย)

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร/กลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 รายวิชาสุนทรียศาสตร์(ดนตรีไทย) ปีการศึกษา 2565 โรงเรียนอนุบาลประจวบคีรีขันธ์ อำเภอเมือง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 24 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย/นวัตกรรม

1. ชุดกิจกรรมเรื่องการอ่านโน้ตดนตรีไทย
 - สัญลักษณ์โน้ตและระดับเสียงของดนตรีไทย
 - การฝึกใช้สัญลักษณ์แทนการเคาะจังหวะ
 - การฝึกอ่านโน้ตดนตรีไทยเบื้องต้น
 - การฝึกอ่านโน้ตเพลงแขกบรเทศ 2 ชั้น
2. แบบประเมินทักษะการอ่านโน้ตดนตรีไทย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้เรื่อง พัฒนาทักษะการอ่านโน้ตดนตรีไทยของนักเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในวิชาสุนทรียศาสตร์ (ดนตรีไทย) ซึ่งแจ้งให้นักเรียนทราบถึงวิธีการเรียนรู้ในรายวิชา สุนทรียศาสตร์(ดนตรีไทย) เรื่อง เครื่องหมายและสัญลักษณ์ ทางดนตรี เรื่อง การอ่านโน้ตดนตรีไทย ใช้ชุดกิจกรรม การอ่านโน้ตดนตรีไทย

1. ครูผู้สอนประเมินความสามารถทางการการอ่านโน้ตดนตรีไทยก่อนเรียนและหลังเรียน จากแบบฝึกหัด ในชุดกิจกรรมเรื่องการอ่านโน้ตเพลงไทย

2. รวบรวมข้อมูลทั้งหมดนำไปประมวลผลเพื่อแปลผลและวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในครั้งนี้ผู้รายงานได้วิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการดำเนินการเก็บ รวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม ทางสถิติสำเร็จรูป โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้วิจัยนำคะแนนทั้งหมดมาวิเคราะห์ โดยใช้สถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าร้อยละ
2. ประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปแปลผลและวิเคราะห์ข้อมูล
3. อภิปรายผลโดยใช้การพรรณนา

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าร้อยละ

สูตรการหาค่าร้อยละ

$$P = \frac{F \times 100}{n}$$

เมื่อ

P	แทน	ร้อยละ
F	แทน	ความถี่ที่ต้องการแปลค่าให้เป็นร้อยละ
n	แทน	จำนวนความถี่ทั้งหมด

ผลการวิจัย

การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์จากแบบประเมินทักษะเรื่องการอ่านโน้ตดนตรีไทย คะแนนก่อนเรียนและ หลังประเมิน หลังใช้ชุดกิจกรรมน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในรายวิชาสุนทรียศาสตร์(ดนตรีไทย) ผู้วิจัยได้นำคะแนนจากแบบ ฝึกทักษะทางการเรียน ทั้ง 1 ชุดกิจกรรม 4 เรื่อง ที่ได้จากนักเรียนมาทำการวิเคราะห์ร่วมกับผลการทดสอบหลัง เรียน ผลการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะทางการเรียน เรื่องการอ่านโน้ตดนตรีไทย ตามเกณฑ์ 80/80 มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ค่าร้อยละ ของแบบทดสอบก่อนเรียนหลังเรียนและคะแนนแบบฝึกทักษะทางการเรียน

เลขที่	ก่อนเรียน	คะแนนทดสอบในชุดกิจกรรมเรื่องการอ่านโน้ตดนตรีไทย				รวม	หลังเรียน	ผลการพัฒนา
		เรื่องที่ 1	เรื่องที่ 2	เรื่องที่ 3	เรื่องที่ 4			
		20	10	10	10			
1	8	8	10	7	8	33	16	+8
2	10	9	8	8	7	32	15	+5
3	12	10	10	10	9	39	19	+7
4	8	8	9	8	8	33	15	+7
5	11	8	8	7	8	31	13	+2
6	11	9	10	8	8	35	19	+8
7	14	9	10	8	9	36	20	+6
8	10	7	10	7	8	32	18	+8
9	13	7	10	10	9	36	16	+6
10	12	7	10	6	9	32	14	+2
11	12	8	10	8	9	35	17	+5
12	11	6	10	8	8	32	15	+4
13	9	9	10	10	8	37	15	+6
14	13	8	10	10	8	36	19	+6
15	10	7	10	8	9	34	16	+6
16	10	8	8	8	9	33	18	+8
17	9	8	7	8	9	32	16	+7
18	11	7	10	10	10	37	15	+4
19	13	9	8	8	9	34	19	+6
20	11	8	8	8	9	33	15	+4

เลขที่	ก่อนเรียน	คะแนนทดสอบในชุดกิจกรรมเรื่องการอ่านโน้ตดนตรีไทย				รวม	หลังเรียน	ผลการพัฒนา
		เรื่องที่ 1	เรื่องที่ 2	เรื่องที่ 3	เรื่องที่ 4			
	20	10	10	10	10	40	20	
21	10	8	9	9	8	34	17	+7
22	11	9	9	10	8	36	19	+8
23	14	8	9	9	8	34	19	+5
24	11	9	8	10	7	34	18	+7
รวม	264	194	221	203	202	820	403	
ร้อยละ	55.00	80.83	92.08	84.58	84.17	85.42	83.96	

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าร้อยละของคะแนนการใช้ชุดกิจกรรมเรื่องการอ่านโน้ตดนตรีไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในรายวิชาสุนทรียศาสตร์(ดนตรีไทย) ทั้ง 1 ชุด จำนวน 4 เรื่อง มีค่าเท่ากับ 85.42 และพบว่าคะแนนเฉลี่ยแบบประเมินทักษะการอ่านโน้ตดนตรีไทยเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คะแนนเต็ม 20 คะแนน และคิดเป็นร้อยละ เท่ากับ 83.96

สรุป ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 โดยรวมมีประสิทธิภาพ 85.42 / 83.96 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากแบบประเมินทักษะก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนโดยการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านโน้ตดนตรีไทย โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในรายวิชา สุนทรียศาสตร์(ดนตรีไทย) พบว่า มีคะแนนก่อนเรียน (ร้อยละ 55.00) และคะแนนหลังเรียน (ร้อยละ 83.96) เมื่อเปรียบเทียบระหว่างคะแนนแบบประเมินทักษะเรื่องการอ่านโน้ตดนตรีไทยก่อนเรียนและหลังเรียน พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ทำให้การจัดการเรียนรู้บรรลุผลตามเป้าหมาย สอดคล้องกับ วาสนา ปิ่นทอง (2563) ที่ได้กล่าวว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้เปลี่ยนการเรียนการสอนที่ยึดครูเป็นหลัก เป็นการจัดประสบการณ์ให้กับนักเรียน ได้เรียนรู้จากสื่อที่ครูจัดเตรียมไว้ให้ในรูปของกิจกรรมการเรียนรู้และแนวคิดด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน การใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน ชุดกิจกรรมคือการนำสื่อประสมที่มีการวางแผนการผลิตอย่างเป็นระบบและมีความสัมพันธ์สอดคล้องกับเนื้อหาวิชามาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละหน่วยเพื่อเกิด ความสะดวกต่อการเรียนการสอน และทำให้การเรียนการสอนบรรลุผลตามเป้าหมายของการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ

แบบฝึกหัดการอ่านโน้ตดนตรีไทยควรมีการเรียงลำดับความยากง่ายและให้เหมาะสมกับช่วงวัยของนักเรียน เพื่อจะได้พัฒนาศักยภาพของนักเรียนสู่การปฏิบัติเครื่องดนตรีได้อย่างเต็มที่